Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 27 september 2022 **Agendapunt**

Onderwerp Zomernota 2023-2026
Portefeuillehouder(s) De heer drs. H. van Helden (wethouder)

Inhoudelijk voorstel
Gelet op de samenkomst van de meicirculaire 2022, het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen bouwen aan Leudal' en de strategische visie is door het college besloten een Zomernota op te stellen. In diverse samenstellingen is gewerkt aan de totstandkoming van de Zomernota. Hierbij is gewerkt met het formuleren van thema's, effecten en doelen voor de gemeente Leudal. Het gehele proces heeft geleid tot de nu in voorliggende Zomernota 2023 – 2026 inclusief financiële effecten.

In het coalitieakkoord is benoemd dat het een ambitie is om 'doel- en opgavegericht (te) besturen. Naar aanleiding hiervan en van de strategische visie zijn drie thema's benoemd – Sociale basis, Buitengebied en Passend wonen -, die voor de gemeente Leudal prioriteit dienen te krijgen. Zonder een gerichte aanpak van deze drie thema's komt de identiteit en toekomst van de gemeente, zoals omschreven in de Strategische visie, in het geding. Deze thema's zijn getoetst aan de strategische visie om te bezien of de daarin benoemde opgaven, ambities en perspectieven behaald kunnen worden. Met behulp van de benoemde thema's is dit mogelijk.

Daarnaast is het van belang om te benoemen dat de drie thema's een grote mate van onderlinge afhankelijkheid kennen. Actiepunten kunnen een bijdragen leveren aan meerdere doelen uit verschillende thema's. In dat geval worden deze ondergebracht bij het thema waar deze de grootste impact heeft. Ook kunnen actiepunten tegenstrijdig zijn aan elkaar tussen verschillende thema's. Hierin zal een keuze gemaakt moeten worden ten aanzien van de oplossingsrichting. Actiepunten zullen in de begroting 2023 – 2026 worden toegevoegd ter uitvoering.

Voor opgaven op het gebied van duurzaamheid, economie en mobiliteit zijn geen afzonderlijke thema's benoemd omdat deze als het ware als een rode draad door de thema's heen lopen. Deze onderwerpen zijn dermate verweven met maatschappelijke opgaven, dat zij als mede bepalend voor de invulling van het thema moeten gelden.

Verder is een financiële doorrekening gemaakt op basis van het coalitieakkoord en financiële aspecten waarover nog besloten moet worden of reeds besloten is.

Tevens zijn de acties uit het coalitieakkoord vertaald naar zowel de relatie met de strategische visie als ook met de drie thema's. Het totaal overzicht is als bijlage in de Zomernota opgenomen.

Tot slot is middels deze zomernota uitvoering gegeven aan het aangenomen amendement 13.1 uit de raadsvergadering van 14 december 2021 behorende bij de strategische visie.

Risico's
Om de thema's uit te kunnen dient aan enkele randvoorwaarden te worden voldaan, zoals pro actief handelen waar kan en temporiseren waar nodig. Daarnaast dient bij het werken aan opgaven ruimte geboden te worden voor creativiteit en innovatie en politieke durf. Hierbij is het van belang om meer te sturen op doelen en outputgericht werken.

Het werken aan de thema's en de effecten daarvan kan meerdere jaren in beslag nemen. Het college en de raad dient zich bewust te zijn dat het bereiken van de effecten mogelijk coalitie overstijgend is. Alleen door het huidige beleid en toekomstige plannen te toetsen aan de nu vast te stellen thema's, effecten en doelen kunnen we een bestendige koers varen als gemeente.

In de Zomernota zijn posten benoemd als PM. Deze zogenaamde pro memorie posten worden opgenomen, omdat op dit moment de hoogte van de kosten nog niet bekend is, waarbij wel de verwachting is dat voor de genoemde posten in de nabije toekomst kosten gemaakt gaan worden. Om de raad een volledig inzicht te geven in de huidige financiële situatie, zijn daarom ook deze posten

opgenomen. Op deze manier kan een afweging worden gemaakt ten aanzien van het volledige financiële beeld van de gemeente, ook al zijn de bedragen nu nog niet bekend. Bij vertaling van de PM posten kan de gemeentelijke begroting onder druk komen te staan.

In de overheidscommunicatie wordt gesproken over het "ravijnjaar 2026". Dit heeft te maken met een aantal aspecten dat samenhangt met het gemeentefonds. Vanaf het jaar 2026 wordt afstand gedaan van de oude berekening van het accres. Het rijk gaat vanaf dat jaar werken met loon- en prijsstijgingen in de algemene uitkering en stapt af van het "trap op, trap af" principe. Dit betekent in het geval van Leudal vooralsnog een negatief verschil in het accres tussen 2025 en 2026 van € 4.100.000. Hierbij is door het rijk en de VNG afgesproken de accressen voor de jaren 2022 tot en met 2025 vast te zetten. Hierdoor zullen de nu toegekende bedragen niet meer dalen voor deze jaren. Daarnaast heeft het rijk de komende jaren de opschalingskorting geschrapt. Deze wordt vooralsnog ingevoerd in 2026, waardoor de gemeente Leudal € 1.100.000 minder ontvangt uit het gemeentefonds. Tot slot zijn het rijk en de VNG in gesprek over de toekenning en de verwerking van de "extra middelen jeugdzorg". Ook hier is vooralsnog geen duidelijkheid over waardoor er voor de jaren 2024 e.v. nog geen bedragen opgenomen kunnen worden. Ook hierdoor kan de gemeentelijke begroting onder druk komen te staan.

Financiële paragraaf
De financiële consequenties zijn opgenomen als hoofdstuk 4 in de Zomernota 2023-2026.

Inkoopparagraaf
n.v.t.

Personele paragraaf
De personele consequenties maken onderdeel uit van de Zomernota.

Communicatieparagraaf
De Zomernota wordt uitgedragen richting de samenleving. Het doel ervan is om duiding te geven aan dit besluit, waarbij aandacht is voor de achtergrond van de Zomernota (beantwoording van de waarom-vraag), de richtinggevende inhoud en impact ervan (beantwoording van de wat-vraag) en de relatie tot behandeling in de commissievergadering Bestuur en Middelen, de daaropvolgende raadsvergadering en de begrotingsraadsvergadering in november (het verdere proces).
Er wordt een persgesprek georganiseerd. Hier kunnen nuances worden aangebracht en vragen rechtstreeks beantwoord. Als onderlegger voor dit gesprek wordt een persgesprek opgesteld. Hiermee worden tevens de gemeentelijke communicatiekanalen (ook intern) en de externe nieuwsportalen bediend.

Bijlage(n)
1. Zomernota 2023-2026

Heythuysen, 6 september 2022

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger